

Uutisia ja tiedonantoja – Nyheter och meddelanden

Maantiede ajan virrassa

Maantieteen päivät järjestettiin tänä vuonna Turussa loka-marraskuun vaihteessa. Runsaslukuinen osallistujajoukko juhlisti Turun yliopiston maantieteen 100-vuotisjuhlavuotta. Historiakatselmus oli samalla tilaisuus hahmottaa seuraavia sataa vuotta, ja konferenssi antoi hedelmällisen pohjan mieltä ratkaisuja globaaleihin haasteisiin ja mitä opetamme seuraaville sukupolville maailmastamme. Maantieteellisen yhteisön vilkas keskustelu kestävästä ja oikeudenmukaisista tulevaisuuden vaihtoehdoista kuvastaa hienosti maantieteellisen tutkimuksen merkitystä ja mahdollisuuksia.

Vierailukeskus Joki tarjosi näyttävät puitteet päiville, ja erityisesti Maantieteen päivien kutsuluennot avasivat maantieteen merkitystä hiekanjyvistä tiedonjyviin. Kutsuluentopuhujat professori **Steve Darby** ja professori **Julian Leyland** Southamptonin yliopistosta avasivat Mekongin deltan hiekan kaivannon moninaisia ympäristöllisiä ja yhteiskunnallisia vaikutuksia – miten hiekan käyttö suurkaupunkien rakentamisessa vaikuttaa jokien dynamiikkaan. Toisen päivän kutsuluennossa professori **Tine Bénéker** Utrechtin yliopistosta puhui koulu- ja maantieteen opetuksen kehittämisestä ja merkityksellisen tiedon asemoinnista erityisesti Alankomaiden akateemisten maantieteilijöiden näkökulmasta. Tässä professori **Kirsipauliina Kallion** pohjustamassa *Fennia*-luennossa kommentaattorina toimi Tampereen yliopiston tutkijatohtori **Vilhelmiina Vainikka**, joka muistutti luovien menetelmien tärkeydestä maantieteessä.

Maantieteen päivien muu tieteellinen anti koostui Granö-symposiumista, posterit ja pico -tilaisuudesta sekä 11 tieteellisestä erillissessiosta. Professori **Juk-**

Kuva 1. Granö-symposiumin panelistit professori Sirpa Tani, professori Risto Kalliola, apulaisprofessori Helka Kalliomäki ja apulaisprofessori Mikko Joronen pohtimassa avauspuheenvuorojaan maantieteen tulevaisuudesta. Kuva: Inka Oksanen

ka Käyhkön vetämässä Granö-symposiumissa juhlistettiin Turun yliopiston kanslerien **J. G. Granön** ja **Olavi Granön** tutkimusta ja elämää. Samalla panelistit **Sirpa Tani**, **Risto Kalliola**, **Mikko Joronen** ja **Helka Kalliomäki** hahmottelivat maantieteen tulevaisuutta ja merkitystä. Posterit ja pico -tilaisuus tarjosi verkostoitumismahdollisuuksia etenkin uran alkuvaiheessa oleville tutkijoille.

Päivien aikana maantieteilijät keskustelivat kaupunkien maantieteistä, maaseutujen muutoksesta ja luonnonympäristöjen uhista, kulttuureista, identiteeteistä ja sosiaalisesta oikeudenmukaisuudesta, taloudesta, innovaatioista, luonnonvaroista ja kestävydestä, teknologioista, tekoälystä ja paikalliedusta maantieteellisessä tutkimuksessa sekä

Kuva 2. Puheenjohtaja Vainikka avaa 58. Maantieteen päivät muistuttaen, että ensimmäiset Maantieteilijä Päivät järjestettiin Turussa jo vuonna 1919. Kuva: Vilhelmiina Vainikka

Kuva 3. Palkitut maantieteilijät Haikku Arosuo (vas.), Petteri Alho, Risto Kalliola ja OG-kirjailija Jukka Käyhkö hetkeä ennen tanssiliiikkeiden opettelua ja verhon takaa paljastuneen bändin keikkaa. Kuva: Joni Vainikka

maantieteen opetuksesta. Teemojen moninaisuudella pyrittiin herättämään tieteenrajoja rikkovaa keskustelua ja vuorovaikutusta.

Mitalisadetta ja Suomen maantieteellisin bändi?

Maantieteen päivien iltajuhlassa Hotelli Marina Palacessa oli tarjolla historiallisesti hotellin ja päivien ensimmäinen täysin vegaaninen illallinen. Lisäksi iltajuhlaan oli saapunut paitsi maantieteilijöitä ympäri Suomea myös Turun yliopiston maantieteen laitokselta eläköityneitä tutkijoita.

Iltajuhlassa Suomen Maantieteellinen Seura palkitsi vuoden parhaan maisteritutkielmana **Haikku Arosuon** työn *Via dei gatti: toward transspecies geographies*. Arosuon maisteritutkielma nousi esille kovatasoisten tutkielmien joukosta rohkeana, intensiivisenä ja määrätietoisena pyrkimyksenä puskea maantieteellistä ajattelua uusille reviereille ja uudistuviin yhteyksiin.

Seura palkitsi hopeisella J. G. Granö -mitalilla *Maantieteen rannoilla, tiedepolitiikan saaristossa – Akateemikko Olavi Granön elämä* -kirjan kirjoittajat. **Jukka Käyhkö** vastaanotti palkinnon muun kirjoittajakunnan, **Pekka Kanerviston**, **Timo Niitemaan**, **Timo Tarmion** ja **Keijo Virtasen**, puolesta, ja totesi Akateemikko Granön merkityksen suomalaiselle tieteelle olleen pakahduttavan laaja, jos olisi ollut vain yksi tietokirjailija urakoimassa.

Professori **Petteri Alholle** Seura myönsi Ragnar Hult -mitalin ”elintärkeästä tutkimuksesta veden maantieteen edistämiseksi, tutkimusinfrastruktuurien ja maantieteellisten verkostojen luomisesta ja

rohkeudesta suomalaisen luonnonmaantieteen uudistamisessa”. Kiitospuheessaan Alho jakoi kiitosta Turun maantietelijäyhteisölle innostavuudesta ja mahdollisuuksien näkemisestä ongelmien sijaan.

Gaalailian huipentumana Seura myönsi hopeisen Fennia-mitalin professori Risto Kalliolalle ”suomalaisen monimuotoisuusajattelun mullistamisesta, tieteenalan uusien väylien kartoittamisesta ja mahdollisuuksien avaamisesta sekä ennakkoluulottomasta maantieteen puolustamisesta”. Raikuvien suosionosoitusten jälkeen Kalliola muistutti miten maantiede antaa kyvykkyyden pohtia hyvinkin pieniä ilmiötä mutta myös maapalloa kokonaisuutena ja miten kokoava maantiede onkaan.

Tunnelmallisessa illassa kuultiin myös dekaani **Tapio Salakosken** ja maantieteilijä **Jorma Kytömäen** puheet sekä Helsingin yliopiston maantieteilijöiden onnitteleturun maantieteelle. Alue- ja ympäristötutkimuksen seuran aiempi puheenjohtaja **Roosa Wingström** toimi tuoreiden ja juuri kuvattujen mitalistien tanssiopettajana. Heti esijuhlijoiden omaksuttua liikkeitä sai yliopistonlehtori **Harri Tolvasen** bändi tilaisuuden tanssittaa täyttyvää tanssilattiaa pitkälle iltaan. Bändi vei juhlaväen maantieteellisten laulujen maailmaan.

Päivien päätöksenä Seuran puheenjohtaja **Joni Vainikka** toivotti Helsingin yliopiston puolesta maantieteilijät seuraaville eli 59. Maantieteen päiville Helsinkiin 23.–24.10.2025. Tavoitteena seuraavillakin päivillä on yhdistää maantieteellistä ymmärrystä.

ELINA KASVI & JONI VAINIKKA
Turun yliopisto & Helsingin yliopisto

Maisteritutkielmapalkinto Haikku Arosuolle

Suomen maantieteellinen seura on valinnut vuoden parhaan maisteritutkielman. Tänä vuonna palkinnon sai filosofian maisteri **Haikku Arosuo** Helsingin yliopistosta maisteritutkielmallaan *Via dei gatti: toward transspecies geographies*. Tutkielman ohjaajana toimi apulaisprofessori **Noora Pyyry**. Palkinto julkistettiin Maantieteen päivillä 31. lokakuuta 2024.

Suomen maantieteellisen seuran hallitus kiittää palkittavan tutkielman rohkeutta, teoreettista keskustelua, kenttätöiden intensiivisyyttä ja tahtoa työntää maantieteellisen ajattelun perusteita uusille reviiereille ja yhteyksiin.

Palkintojenjakotilaisuudessa Suomen maantieteellisen seuran puheenjohtaja **Joni Vainikka** sanoi, että Arosuon tutkielma muuttaa käsitystämme siitä, miten maantiedettä voi tehdä.

”Sen tutkimuskohde (kissa) on ollut ihmisten kanssa siitä asti, kun ensimmäiset kaupungit perustettiin – ja voisi väittää, että ilman sitä ei olisi kaupunkeja. – – Suomen maantieteellinen seura palkitsee tämän vuoden parhaan tutkielman sen kypsästä innovatiivisuudesta, rohkeudesta, teoreettisesta pohdinnasta, kenttätöiden intensiivisyydestä ja halusta viedä maantieteellistä ajattelua uusille alueille ja suhteisiin. Näinä vaikeina aikoina Seura haluaa muistuttaa meitä kaikkia siitä, että tärkein aihe, joka heijastaa omaa käyttäytymistämme, saattaa kehrtää jaloissamme”, Vainikka sanoi.

Onneksi olkoon palkinnosta, Haikku! Mitä maisteritutkielmasi käsittelee?

Tutkielmani käsittelee monilajista yhdessä asustelua, kaupunkitilaa, jota tällainen asustelu luo. Lisäksi se tutkii sitä, mitä monilajisissa kohtaamisissa tapahtuu ihmissubjektin ääriäivoille eli ajatukselle siitä, että ihmiset olisivat selkeärajaisia ja muusta materiaasta erillisiä poikkeusyksilöitä.

Miten teit tutkimuksen?

Tutkimuksen keskiössä on teoriaan sidottu kokeellinen kenttätö mukana tekevän kävelyhaastattelun ja moniaistisen taidekokeilun keinoin. Taidekokeilu oli lankaleikki, jolla leikitin käytännössä **Karen Baradilta** opittua kietoutumisen ideaa sekä **Donna Harawayn** *playing string figures with companion species* -ajatusta, **Jane Bennettin** sekä ohjaajani **Noora Pyyryn** aiemman affektista ammentavan kenttätöiden inspiroimana.

Vietin kolme viikkoa Italiassa Venetsian kuntaan kuuluvalla saarekkeella, jolla sijaitsevat en-

tisen armeijan tukikohdan linnakkeen rauniot. Saarekkeen ovat vallanneet kissat, jotka osin polveutuvat armeijan leivissä olleista hiirenmetsästäjistä, osin ovat ihmisten hylkäämiä lemmikkikissoja ja näiden jälkeläisiä, ja nämä ovat mahdollisesti sekoittuneet myös eurooppalaiseen villikissapopulaatioon. Saarekkeelle on rakentunut ravintola- ja kulttuuritoimintaa ja ihmiset ovat rakentaneet kissoille pieniä taloja sekä nimenneet tienpätkän Kissojen kaduksi. Tuossa kontekstissa keräsin alueelta löytyviä roska-aineksia naruksi, jonka avulla lähestyin kissoja tarjoamalla heille lankaleikkiiä.

Miten valitsit aiheen, ja mikä tässä aiheessa kiinnosti sinua?

Minulla on edelleen tunne, että aihe valitsi enemmän minut kuin minä sen. Päädyin alun perin saarelle asuessani Italiassa, kun pääsin kuokkiimaan tuttujeni treffeille, jotka kohdistuivat saarelle. Saareke jäi mieleeni kummittlemaan todella omituisena paikkana, jossa kietoutuu yhteen jotain olennaista monilajisesta elämästä kaupungeissa laajemminkin. Tiukasti säännellyn kaupunkisuunnittelun ulkopuolelle jää väistämättä välitiloja, joissa mahdollistuu erilainen elämä ja hankalat kysymykset: kenen ja mitä tila on, kuka on haittaeläin ja millä on vaikutusta, ja voidaanko näitä(kään) kysymyksiä tutkia osallistumatta tavalla tai toisella siihen, miten asiat ovat. Paikan esiin tuoma hämmennys ja sanattomuus tekivät affektiorientoituneesta lähestymistavasta ”luonnollisen” valinnan.

Millaista on kanssatutkimuksen teko muiden kuin ihmisten kanssa?

Koska tutkielmani teoreettisen pohjan ihmis-käsitys, toimijakäsitys ja tilakäsitys ovat melko erilaisia, kuin mihin olin aiemmin tottunut, oli kanssatutkimuksen teko muiden kuin ihmisten kanssa kognitiivisesti melko haastavaa: jatkuvasti sai analysoida sitä, miltä pohjalta omat ajatukseni kumpuavat. Toisaalta tällainen analyysi oli helpompi muistaa pitää mukana tutkielmassa – koska oli pakko. Käytännön tasolla koin kuitenkin, että muiden kuin ihmisten kanssa toimiminen oli yksinkertaisempaa. Lomakkeiden muotoilun, sähköpostien laatimisen ja oikeiden sanojen valitsemisen sijaan sain keskittyä olemiseen, tunnusteluun ja siihen, etten anna muille aihetta purra tai raapia minua.

Mitkä olivat keskeiset tuloksetsi ja johtopäätöksesi?

Kissojen kadulla ihmisten ja kissojen kohtaamiset tuottavat kaupunkitilaa, jossa risteävät viihdyke, kärsimys ja talousintressit. Kohtaamisista syntyvässä tilassa kissat ovat osin ihmisten kontrollin alla ja osin pyörivät paikkaa, vaikuttaen vahvasti myös siellä toimivien ihmisten elämiin ja ajoittain luoden avauksia, joissa esimerkiksi ihmisajatukset yksityisomistuksesta tai sosiaalisesti hyväksyttävästä läsnäolosta rakoilevat. Lajienvälisessä fyysisessä kontaktissa tapahtuu sekoittumista, joka havainnollistaa ihmisihonkin monilajisuutta. Kohtaamisissa lajirajat saattavat myös vahvistua, kun ihmisyksilöt vaikkapa kokoontuvat yhteen tuijottamaan ruokailevien kissojen joukkoa.

Mikä oli maisterintutkielmasi tekemisessä mukavinta?

Mukavinta tutkielman kirjoittamisessa oli se, että pääsi ajan kanssa, luovuudella ja uteliaisuudella upoutumaan syvälle itseään kiinnostavaan ja haastavaan aiheeseen. Tutkielman teko oli ihanan haikaa aikaa, kun tiedosti, että tämä saattaisi hyvinkin olla viimeinen hetki, jolloin saan työskennellä valitsemani aiheen parissa ilman työelämän tiukkoja vaatimuksia siitä, mikä on ”tuottoisaa”. Oli herkullista saada lukea ja kirjoittaa kiinnostavasta aiheesta niin, että taitavat tekijät antavat siihen omia näkemyksiään ja ehdottelevat lisää kirjallisuutta.

Entä mikä oli vaikeinta?

Tutkielmatyöskentely vaati jonkin verran sitkeyttä ja tuskastumisen sietämistä: projektin suuruuden,

rajaamisen, itsensä ohjaamisen, itse-epäilyyn ja epäonnistumisten parissa. Kentällä kaikki ei välttämättä mene niin kuin on paperilla kaavaillut. Siitä kai empiriassa onkin kyse. Ei auta kuin antautua ja tehdä se, minkä pystyy.

Minkälaisia vinkkejä haluat antaa maisterintutkielman tekemistä aloitteleville tai sen kanssa tuskasteleville?

Tutkielma on harjoitus, johon saat paljon tukea muilta ja jota tehtäessä keskeneräisyys on olennaisessa osassa. Opettajani **Juho Luukkonen** painotti metodikurssillaan sitä, miten tutkimus on aina sosiaalinen yrittely: muilta saamasi palaute on yhteistä yritystä saada aikaan mahdollisimman hyvä tekele ja myös ”suojelee” työtäsi siltä, mikä sinulta yksin olisi saattanut jäädä huomaamatta. Ole siis avoin oppimiselle ja muiden tuelle, kirjoita siitä, mikä sinua kiinnostaa, ja ennen kaikkea nauti prosessista!

Mitä teet opintojesi jälkeen?

Jatkan aiheen parissa väitöskirjatutkimukseni kautta, jota teen Helsingin yliopistossa osana Affective geographies and politics of education -tutkimusryhmää. Väitöskirjani tarkastelee oppimista monilajisena, tilallisena prosessina. Maisterintutkielmani innoittamana keskityn väitöskirjatyössä kehollisen vaikuttuneisuuden ja totuttuja esittämisen tapoja pakenevan tiedon rooliin maailman muutoksessa ja osana maailmaa kasvamisessa.

OSKAR RÖNNBERG

Pohjoismaiset maantieteilijät kuumassa Kööpenhaminassa

Maantieteilijöiden keskuudessa kirjainlyhenteestä NGM (Nordic Geographers Meeting) on muutamassa vuodessa tullut tunnettu kesän merkki. Juhannuksen 2024 jälkeen Kööpenhaminan yliopistolla järjestetty nelipäiväinen konferenssi veti puoleensa yli 350 maantieteellistä esitystä, joiden yleisimpiä termejä vaikuttivat olevan kaupunki, sosiaalinen ja ilmasto niin abstrakteissa kuin koettuna. Kuin osoituksena yhteistyöstä tanskalaisten maantieteilijöiden kanssa, suomalaisia maantieteilijöitä konferenssiin oli saapunut yli 20.

Konferenssi kietoutui *Siirtymien maantieteiden* teeman ympärille. Järjestäjien mukaan Siirtymi-

en maantiede edellyttää muutosten tunnustamista globaalissa taloudessa, geopolitiikassa, kaupungistumisessa ja ennen kaikkea ilmastossa ja ekosysteemeissä. Ymmärrys nopeatahtisesta muutoksesta auttaa hahmottamaan murrosten hallitsemattomuutta. Tämä kriisiytyminen kutsuu myös maantieteilijöitä kehittämään kestäviä ratkaisuja – sellaisia, jotka toimivat olosuhteissa, joihin olemme vääjäämättömästi menossa.

Konferenssin pääpuhujat kattoivat laaja-alaisesti maantieteellisen tutkimuksen kenttää. Professori **Sebastian Mernild** Etelä-Tanskan yliopistosta (Syddansk Universitet) arvioi ilmastomuutok-

Kuva 1. Charlotte Lemanski aloittamassa puhettaan Kööpenhaminan yliopiston Bio-center-rakennuksella.

sen ääriefektejä hallitustenvälisen ilmastopaneeli IPCC:n näkökulmasta, kun taas Kööpenhaminan yliopiston professori **Rasmus Fensholt** avasi tekoälyn hyötyjä kaukokartoituksessa ja ekosysteemien ymmärtämisessä. Talousmaantieteellisen katsauksen globalisaation purkautumiseen ja tuotantoverkoston muutokseen tarjosi professori **Robert Hassink** Kielin yliopistosta. Konferenssin ehkä parhaita antia oli Cambridgen yliopiston professori **Charlotte Lemanskin** avaus kaupunkitilan eriarvoisuudesta ja globaalien etelän ja pohjoisten eritasoisista segregaatien ja murrosten käsitteistä, jotka pakottavat miettimään maantieteellistä sanastoamme. Marylandin yliopiston professori **Elre Ellisin** poleeminen alustus antroposeeni-käsitteen hylkäämisestä geologisenä epookkina herätti paljon keskustelua. Ellis totesi, että käsitteen sivuuttaminen auttaa meitä keskittymään varsinaisiin ekologisiin ja ympäristöllisiin kriiseihin sen sijaan, että kiistelisimme, onko maapallon ekosysteemien, kiertokulkujen ja lopulta geologian muutos tapahtuma vai peruuttamaton aikakausi. Vilkas tieteenfilosofinen keskustelu käytännössä tiivistyi siihen voimme sanoa mitään lopullista prosesseista, jotka ovat vieläkin voimistumassa.

Konferenssin päättäneessä iltajuhlissa Charlottehävienissä Suomen Maantieteellinen Seura aloitti uuden perinteen myöntää A. E. Modeen -mitali NGM:n yhteydessä. Seura myönsi mitalin erityisesti pedagogisista ja oppikirja-ansioista yhteensä viisi kertaa vuosina 1994–2006. Tanskalaiset konferenssijärjestäjät ottivat Joensuun NGM-konferenssin aikana virinneen ajatuksen pohjoismaisesta mitaliseremoniasta ilolla vastaan. Viipurilaislähtöinen Modeen oli oppikirjailija, kartografi ja maantieteilijä osallistuen ensimmäiseen maan-

Kuva 2. A. E. Modeen -mitalisti professori Ole Mertz.

tieteelliseen kongressiin jo vuonna 1871 eli aika ennen Suomen Maantieteellistä Seuraa. Seura myönsi A. E. Modeen -mitalin ”kansainvälisistä ansioista maantieteen edistämiseksi ohjauksen, opetuksen ja yhteistyön kautta samalla rikastuttaen tanskalaista maantieteen opetusta” Kööpenhaminan yliopiston professori **Ole Mertzille**.

Palkintopuheessaan professori Mertz kiitti Seuraa ja kiinnitti huomion maantieteellisen koulutuksen ja opetuksen merkitykseen:

”Konferenssin aikana olemme keskustelleet tutkimustuloksistamme maantieteilijöiden kesken, ja usein mieltäneet myös sitä, miten levitämme tutkimustietoa laajemmalle yleisölle ja poliitikoille. Tässä tutkimuksen vaikuttavuuden agendassa meiltä edellytetään dokumentoimaan medianäkyvyyttä, politiikkasuosituksia ja osallistumista komiteoihin ja kuulemisiin toivoen jonkinlaista vaikuttavuutta yhteiskuntaan. Mutta yhteiskunnallinen vaikuttaminen on sinänsä vaatimatonta opetuksen ja ohjaamisen rinnalla, vaikei tätä helposti voi mitatakaan. Tuhansia pohjoismaisia maantieteilijöitä työskentelee yhteiskunnan eri sektoreilla ja heillä on tutkimukseen perustuvaa osaamista, jota he voivat suoraan tai epäsuorasti käyttää työssään. Maan-

tieteen ohjelmat antavat ainutlaatuisia mahdollisuuksia ottaa opiskelijoita mukaan tutkimukseen, joten maantieteen opetuksen, oli se sitten ihmis- tai luonnonmaantiedettä tai jotain siltä väliltä, ei tulisi koskaan olla pelkästään teoreettista. Kenttätöissä tai laboratorioissa tapahtuva opetus on olennainen keino tarjota opiskelijoille käytännönläheistä kokemusta, joka varmistaa, että nykyaikainen tutkimus ja ymmärrys juurtuvat maantieteelliseksi ajatteluksi”, Mertz sanoi kiitospuheessaan.

Professori Mertz oli erittäin iloinen palkinnosta, joka ”juhlistaa maantieteen pedagogisia lähestymistapoja, jotka usein ovat haastavia tieteenalan laajuuden vuoksi. Toisaalta maantieteen opettaminen on myös palkitsevaa silloin, kun opiskelijat käsittävät maantieteen olevan yksi harvoista oppiaineista, jotka tarjoavat kattavan näkemyksen Maa-ilman kestävyyshaasteista tai -mahdollisuuksista”.

Seuraava ja järjestyksessään 11. pohjoismaainen maantieteilijätapaaminen järjestetään Islannissa vuonna 2026.

JONI VAINIKKA
Helsingin yliopisto

Terveisiä Irlannin IGC:stä

Järjestyksessään 35. International Geographical Congress järjestettiin tänä vuonna Irlannin Dublinissa 24.–29. elokuuta. Järjestäjänä toimi Dublin City University ja sen kampusalue pohjoisessa Dublinissa. Kongressiin osallistui järjestäjien mukaan 2 654 osallistujaa yli 80 maasta. Kongressin tunnelma oli rento ja ystävällinen ja järjestelyt tuntuivat toimivat ihan hyvin. Sää suosi ja sadetta saatiin erityisen vähän. Tuulisia päiviä oli, mutta muuten osallistujia helli ulkona ollut pääosin mukava lämpötila.

Kongressin teemana oli tänä vuonna ”Celebrating the World of Difference”. Rinnakkaissessiota oli yhteensä 29 ja suullisia esitelmiä jopa 1 815 kappaletta. Esitelmiä oli kaikilta maantieteen osa-alueilta maaseutumaantieteestä kehitysmaantieteeseen, biogeografiasta klimatologiaan, koulutuksesta taiteeseen. Maantieteellisen tutkimuksen moninaisuuden rikkauten lisäksi teemoissa korostuivat ilmastonmuutoksen, luontokadon ja resilienssin lukuisat tutkimukset. Pääpuheenvuorojakin oli useampia: esimerkiksi professori **Rob Kitchin** (Maynooth University) piti luennon suunnittelun, monitoroinnin ja liikenteenohjauk-

sen tueksi luotavista kaupunkien digitaalisista kaksosista sekä niihin liittyvistä riskeistä ja haasteista. Dublin on siitä mielenkiintoinen kaupunki, että se on keskustaltaan hyvin pientä ja vanhaa rakennuskantaa: ja sitten, kun peilaa sitä digitaaliseen kaksoseen, tuntuu että ollaan tosissaan kahdessa eri ulottuvuudessa. Lisäksi tohtori **Zoltán Somhegyi** (Károli Gáspár University of the Reformed Church in Hungary) pohdiskeli poikkitieteellisen tutkimuksen mahdollisuuksia tuoden viestin edustamaltaan Council for Philosophy and Human Sciences (CIPSH) -järjestöltä.

Mieleeni jäi erityisesti monipuolisten taidemenetelmien käyttö osallistavissa tutkimushankkeissa ja niinkin erilaisissa yhteyksissä kuin lasten ja nuorten kansalaisyhteisöissä luontokadosta kuin kokemuksissa elinkustannuskriisistä. Maantieteen kouluopetuksen osalta ainakin Saksassa oli tehty töitä hartiavoimin, jotta sen rooli vahvistuisi eri koulutusasteilla. Lisäksi maantieteen rooli ilmastomuutoksen ja muiden aikamme haasteiden opetuksessa tunnistettiin useissa esitelmissä. Konferenssissa pidettiin sen historian ensimmäinen neuronominaisuutta käsittelevä erikoissessio, ja sen

Kuva 1. Kaikille avoimella luennolla professori Chris Morash esitteli kirjaansa Dublinista.

puheenjohtajana toimi **Therese Kenna** (University College Cork). Jo tässä ensimmäisessä sessiossa kävi ilmi kuinka monipuolisin näkökulmin aiheita voi lähestyä, vaikkapa kaupunkisuunnittelun, elettyjen työelämäkokemusten tai hitaan tai hidastetun tutkijuuden kautta. Maantieteilijät voivat tuottaa tieteellisesti korkeatasoista tietoa erilaisten tilojen suunnittelun ja käytön tueksi, koulutuksesta työpaikkoihin ja julkisiin tiloihin sekä auttaa ymmärtää niitä tilallisia kokemuksia, joihin neuromoninaisuus vaikuttaa.

Järjestäjät toteuttivat myös laajemmalle yleisölle yhteistä ohjelmaa, kuten Pearse Streetin kirjastolla järjestetty luento, jossa kirjailija ja Seamus

Heaney Professor of Irish Writing **Chris Morash** (Trinity College Dublin) esitteli kirjaansa *Dublin – A Writer’s City*. Esitys oli kiehtova ja se kertoisi miten eri romaanit ovat muovanneet ihmisten reaali maailman elettyjä kokemuksia Dublinista kaupunkina: kuten esimerkiksi klassikoiksi mielletyt kirjailijat kuten **James Joyce**, **Samuel Beckett** ja **W. B. Yeats**. Paikalla oli mukavasti useita kymmeniä paikallisia kuulihoitoja sekä OGC:n kongressivieraita. Tällaisia kongresseja kaipaisi lisää.

VILHELMIINA VAINIKKA
Tampereen yliopisto

Tervetuloa mukaan maantieteen termitalkoisiin

Tieteen termipankki (<https://tieteentermipankki.fi/>) on kansallinen tutkijoiden kanssa yhteistyössä rakentuva suomalainen termitietokanta, jolla on tärkeä rooli suomalaisen avoimen tieteen ja oppimisen edistämisessä. Tieteen termipankkiin kerätään tieteenalojen sanastoa aihealueittain. Sanastoja keräävät ja laativat talkooperaahteella eri alojen asiantuntijat ja tutkijat. Termipankista löytyy tällä hetkellä yli viidenkymmenen tieteenalan sanastot, joiden joukkoon ollaan parhaillaan perustamassa maantieteen aihealuetta.

Tieteen termipankki tarjoaa täsmällisiä, yhtenäisiä ja saavutettavia määritelmiä sekä vakiintuneita erikielisiä vastineita, joita on muutoin heikosti saatavilla. Maantieteen alan termejä ei ole vielä juurikaan termipankissa ollut. Nyt niitä aletaan keräämään. Maantieteen alan termistö termipankissa tulee helpottamaan myös vieraskielisen alan kirjallisuuden löytämistä ja vahvistamaan kotimaista dialogia alalla yli kieliryhmien rajojen. Koska monet alan käsitteet ovat yhteisiä naapurialojen kanssa, maantieteen termityö hyödyttää laajempaakin käyttäjäjoukkoa.

Maantieteen termien koostaminen termipankkiin on tärkeää myös siksi, että termipankkia hyödynnetään ylioppilaskokeeseen tai pääsykokeisiin valmistautumisessa. Termipankilla on runsaasti käyttöä eri kouluasteiden opettajille työssään, ja se on tärkeä työkalu myös yleistajuisia julkaisuja tieteellisistä aiheista kirjoittaville.

Maantieteen termistöä termipankkiin aletaan koostamaan niin kutsutun rajoitetun talkoistamisen periaatteella. Maantieteen aihealueella käsitteitä voivat siis luoda ja tarkastaa maantieteen asiantuntijat: esimerkiksi tutkijat, väitöskirjatutkijat, eri koulutusasteiden opettajat ja pidemmällä opinnoissaan olevat opiskelijat.

Tavoitteenamme on nyt kerätä maantieteen keskeisimpiä suomenkielisiä käsitteitä, määritelmiä ja niille ruotsinkielisiä ja vieraskielisiä vastineita. Talkoissa lisäämme tietokantaan uusia käsitteitä ja kartoitamme ja täydennämme kuvauksia jo termi-

pankista löytyviin, muiden alojen kanssa yhteisiin käsitteisiin. Jokaisen uuden maantieteen termin määritelmän tarkastaa talkoissamme 1–2 asiantuntijaa. Voit osallistua termitalkoisiin joko määritelmien kirjoittajana ja tarkastajana tai vaihtoehtoisesti pelkästään tarkastajan roolissa.

Toimintaohjeet termityöhön löytyvät täältä ohjesivustoltamme: <https://tinyurl.com/mantsantermit>.

Tätä maantieteen termitalkookutsua saa mielellään jakaa eteenpäin alamme asiantuntijoille, joilla uskot olevan annettavaa maantieteen termityölle.

Lämpimästi tervetuloa termitalkoisiin ja suurkiitos jo nyt työpanoksestanne.

PETTERI MUUKKONEN &
HAIKKU AROSUO
Helsingin yliopisto

Väitös- ja nimitystiedot Terraan!

Väitös- ja nimitysuutisten julkaisemiseksi väittelijän tai uuteen tehtävään nimitetyn tiedot tulee lähettää *Terran* toimitukseen mahdollisimman ripeästi.

Väitöskirjojen osalta mukaan liitetään väittelijän nimi ja oppiarvo, väitöskirjan nimi, ala, julkaisukanava ja mahdollinen sähköinen saatavuus, kustoksen ja vastaväittäjän nimi ja organisaatio sekä väitöksen paikka ja ajankohta. **Nimitysuutisiin** liitetään tiedot tehtävästä ja sen kestosta sekä ytimekäs kuvaus nimitetyn ansioista.

Sekä väitös- että nimitysuutisiin voidaan liittää mustavalkoinen valokuva. Aineisto lähetetään sähköpostitse toimitussihteerille: oskar.ronnberg@helsinki.fi.

Väitöksiä – Disputationer

Filosofian maisteri **Maija Toivasen** väitöskirja *Quantitative geodiversity assessment in biodiversity investigations* tarkastettiin Oulun yliopiston luonnontieteellisessä tiedekunnassa 20. syyskuuta 2024. Vastaväittäjänä toimi dosentti **Sonja Kivinen** Itä-Suomen yliopistosta ja kustoksena dosentti **Janne Alahuhta**. Tutkimus on julkaistu sarjassa Nordia Geographical Publications numerolla 53(2), ja se on saatavilla sähköisesti osoitteesta www.nordiajournal.fi.

Filosofian maisteri **Jukka Keski-Filppulan** väitöskirja *Oikeudenmukaisuuden maantiede: individualaatio, transformaatio ja perustuslaillinen lakimaisema* tarkastettiin Oulun yliopiston luonnontieteellisessä tiedekunnassa 27. syyskuuta 2024. Vastaväittäjänä toimi apulaisprofessori **Helka Kal-**

liomäki Vaasan yliopistosta ja kustoksena professori **Eeva-Kaisa Prokkola**. Tutkimus on julkaistu sarjassa Nordia Geographical Publications numerolla 53(3), ja se on saatavilla sähköisesti osoitteesta www.nordiajournal.fi.

Filosofian maisteri **Mari Partasen** väitöskirja *Social innovations for inclusive development in tourism – insights from Kemi, Finland* tarkastettiin Oulun yliopiston luonnontieteellisessä tiedekunnassa 5. lokakuuta 2024. Vastaväittäjänä toimi tohtori **Jaeyeon Choe** Glasgow Caledonian Universitystä ja kustoksena professori **Jarkko Saarinen**. Tutkimus on julkaistu sarjassa Nordia Geographical Publications numerolla 53(4), ja se on saatavilla sähköisesti osoitteesta www.nordiajournal.fi.